

4. Az adóigazgatási eljárás szabályozása (Art., Air., vhr.), az anyagi és az eljárási szabályok kapcsolata, az adóigazgatási eljárás alapelvei

4.1. Az adóigazgatási eljárás szabályozása (Art., Air., Avt.)

Az adóeljárási szabályokat, az adózók és az adóhatóságok jogviszonyát – átfogó kódexként – 2017. december 31-ig az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény szabályozta. Azonban a hatálybalépése óta több mint 120 alkalommal módosított törvény a beiktatott technikai részlet-szabályok következtében bonyolulttá vált, fogalomhasználata nem volt egységes, a szabályozása pedig bizonyos esetekben következtelen volt. Emiatt szükségessé vált – az addig jól bevált, a költségvetési érdekeket védő szabályok megtartása mellett – az adóigazgatási eljárás új jogi szabályozásának kialakítása.

4.1.1. A szabályozás módja

Az adóigazgatási eljárásokat törvényi szintű és rendeleti szintű szabályok határozzák meg:

- Törvényi szintű szabályok:
 - az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.),
 - az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.),
 - az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.);
 - az egyes adónemeket érintő eljárási részletszabályok az anyagi jogszabályokban találhatók meg (például Áfa tv., Szja tv., Tao tv.).
- Rendeleti szintű szabályok:
 - kormányrendeletek, miniszteri rendeletek [a törvények felhatalmazása alapján az egyes eljárási részletszabályok – például az ellenőrzés részletes szabályai –, továbbá a technikai jellegű szabályok – például

a folyószámla-elszámolási szabályok – rendeleti szintre emelkednek; ilyen, részletszabályokat tartalmazó rendelet a 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet az adóigazgatási eljárás részletszabályairól].

A szabályozás egyik legfontosabb változása a közigazgatási rendtartásról szóló törvény (Ákr.) és az adóigazgatási szabályok viszonya: az Ákr. már nem mögöttes szabályrendszere az adóigazgatási eljárást szabályozó törvényeknek. További változás, hogy sem az adózás rendjéről szóló, sem az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény *nem tartalmaz már hatásköri és illetékességi rendelkezést* a helyi adóügyet, települési adóügyet intéző szervre nézve. A helyi adóügyben, települési adóügyben az az önkormányzati adóhatóság jár el első fokon, amelynek önkormányzata (képviselő-testülete) a helyi adót, települési adót rendeletével bevezette.

4.1.2. Az adózás rendjéről szóló törvény (Art.)

Az Art. az egyes adókötelezettségekre vonatkozó adóigazgatási eljárásokhoz kapcsolódó, speciális részletszabályokat tartalmazza. Ezen belül foglalkozik:

- *az egyes adókötelezettségekkel* (ezt a kérdést a 6. fejezet részletesen tárgyalja);
- *az adatnyilvántartással és adatszolgáltatással*;
- *az egyes adóigazgatási eljárásokkal* (ügymint: kockázatelemzési eljárás; hatósági adómegállapítás bejelentés, bevallás alapján; utólagos adómegállapítás; az adó soron kívüli megállapítása; az adózó minősítési eljárása; az állami garancia beváltásához kapcsolódó eljárás; a feltételes adómegállapítás; a szokásos piaci ár megállapítása; a hozzáadott-értékadó-visszatérítési kérelemmel kapcsolatos eljárás; a közösség más tagállamaiban, illetve harmadik államban letelepedett adóalany általánosforgalmiadó-visszatérítetési jogának Magyarországon történő érvényesítésével kapcsolatos eljárás; különös eljárások; fizetési kedvezmények);
- *a jogkövetkezményekkel* (ügymint: pótlékok, bírságok, intézkedések);
- *az adótanácsadói, adószakértői tevékenységre vonatkozó szabályozással*;
- *az állami adó- és vámhatóság által nyújtott szolgáltatásokkal* (ezen belül például: a kezdő vállalkozások támogatása adókötelezettségeik teljesítésében, a természetes személyek személyijövedelemadó-bevallási kötelezettségének teljesítésében való közreműködés, a mobilalkalmazás

használatának biztosítása, telefonos ügyfél-tájékoztató és ügyintéző rendszer működtetése, a jogszabályban meghatározott adófizetési kötelezettség bankkártyával történő teljesítésének biztosítása, köztartozásmentes adózói adatbázis működtetése stb.).

A törvény melléklete rögzíti továbbá az állami adó- és vámhatósághoz bejelentendő adatok körét, a bevallások benyújtásának időpontjait, valamint a befizetésekre és azok határidejére vonatkozó rendelkezéseket.

4.1.3. Az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény (Air.)

Az Air. általános, az adóigazgatás egészére – tehát nem kizárólag az állami adó- és vámhatóság eljárásaira, hanem az önkormányzati adóhatóság eljárásaira is – vonatkozó törvény, amelynek célja, hogy keretet adjon az adóigazgatás szabályainak.

Jellemzői:

- Rövid, keret jellegű szabályozás.
- Az adóigazgatási eljárásban érvényesülő általános szabályok összessége.
- Rögzíti az alapvető ellenőrzési és jogorvoslati szabályokat.
- Beépíti az Ákr. rendelkezéseit (például hatáskör és illetékesség vizsgálata, kizárás, zárt adatkezelés, döntés stb.), ezáltal az adóigazgatási eljárás „kivett” eljárás lesz, azaz abban az Ákr. rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

Az Air. tartalmazza a következőkre vonatkozó szabályozást:

- az adóigazgatási eljárásokra vonatkozó egyes alapelvek;
- a hatáskör és illetékesség vizsgálata;
- a nyelvhasználat;
- a kizárás;
- az adatok zárt kezelése;
- a kiskorú, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, valamint a fogyatékossgal élő személy eljárási védelme;
- a kérelem visszautasítása;
- az ügyintézési határidő;
- az igazolási kérelem;
- a döntés;

- az eljárás megszüntetése;
- a semmisség;
- a tényállás tisztázása körében a tanúra, a szemlére, a szakértőre, a tolmácsra és a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések;
- a képviselet;⁶⁴
- a kézbesítés;
- a biztosítási intézkedés;
- az ellenőrzés;
- a jogorvoslat;
- az eljárási költség.

Az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló törvény

Az Avt. külön rögzíti az adóhatóság végrehajtási tevékenységére vonatkozó szabályozást. Az Avt.-vel összhangban ugyanakkor – az Air. és az Art. eltérő rendelkezése hiányában – a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt is alkalmazni kell.

4.1.4. Az adóigazgatási eljárás részletszabályait tartalmazó kormányrendelet⁶⁵

A kormányrendelet számos, az új Air. és Art. által le nem fedett kérdésben fejti ki a részletszabályokat. Ezek zöme a korábbi szabályozás szerint az Art.-ban szerepelt, illetve pénzügyminiszteri/nemzetgazdasági miniszteri rendeletben volt megtalálható.

A kormányrendelet általános rendelkezései között találhatók meg:

- az ügyintézési határidőkre vonatkozó részletszabályok,
- az adóhatóság előtti képviseleti jogosultság bejelentésének és vizsgálatának szabályai,

⁶⁴ A kötelező szakmai képviseletet a jogszabály – a korábbiakkal ellentétben – csak három ügytípusra vonatkozóan tartja fenn: az adó feltételes megállapítására, a feltételes adómegállapítás alkalmazhatóságának megállapítására, valamint a szokásos piaci ár megállapítására irányuló eljárásban. Természetes személyek esetében a kötelező szakmai képviseletre vonatkozó előírásokat a törvény nem tartalmazza, tehát bármely képviseleti jogosultságát igazoló nagykorú személy eljárhat magánszemély képviselőjeként az adóhatóság előtt. Jogi személyek vonatkozásában az általánosan irányadó szakmai követelmények állnak fenn az állandó meghatalmazásokkal kapcsolatban.

⁶⁵ 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet az adóigazgatási eljárás részletszabályairól

- a változásbejelentés részletszabályai,
- az adószám törléséhez kapcsolódó részletszabályok,
- az adóbevallás kijavításának és kiegészítésének szabályai,
- a köztartozásmentes adózói adatbázisba történő felvétel szabályai,
- az adófizetés módját, időpontját rögzítő szabályok, valamint
- az egyenlegértéktő, a bizonylat és igazolás kiállításáról szóló és az adóhatósági igazolások kiállítására vonatkozó szabályok.

A kormányrendelet külön fejezetben ismerteti az adófizetési biztosíték megállapítására, teljesítésére és visszafizetésére, felszabadítására vonatkozó részletes szabályokat, az adóügylek elektronikus intézésének speciális szabályait, valamint az ellenőrzés közös szabályait. Ezek között:

- a helyszíni ellenőrzés megindítására,
- a megbízólevél tartalmára,
- a központosított ellenőrzésre,
- a kapcsolódó vizsgálatra,
- az ellenőrzés lefolytatására, továbbá az ellenőrzés során az adóhatóságot megillető jogokra és kötelezettségeire, valamint
- a fuvarozott termékek ellenőrzésére vonatkozó részletszabályokat.

Külön fejezet rendelkezik:

- az adóellenőrzés különös szabályairól – e fejezetben többek között az egyszerűsített adóellenőrzés, a becslési eljárás részletszabályai, illetve külön a személyi jövedelemadó és az általános forgalmi adó ellenőrzéséhez kapcsolódó becslések részletszabályai találhatók;
- a jogkövetési vizsgálatról;
- az adóteljesítmény számításának, a kiemelt adózók kijelölésének, illetve az legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózók körének megállapítási szabályairól [a korábban a 4/2012. (II. 14.) NGM rendeletben található szabályok kerültek át a kormányrendeletbe];
- a feltételes adómegállapítás iránti kérelemre indult eljárás (a kérelem és nyilvántartása, a díjfizetés és visszatérítése, valamint a döntés) részletszabályairól [a korábban a 39/2006. (XII. 25.) PM rendeletben található szabályok kerültek át a kormányrendeletbe];
- a szokásos piaci ár megállapítása iránti kérelemre indult eljárás (a kérelem, a nyilvántartás, az éves jelentéstételi kötelezettség, a díj kezelése stb.) részletszabályairól;

- az adókötelezettségek teljesítése során alkalmazandó térítésköteles nyomtatványok előállítóinak és forgalmazóinak kiválasztásáról.

4.2. Az anyagi és az eljárási szabályok kapcsolata

A kötelezettségek teljesítésére vonatkozó szabályok egy részét – főleg az adatszolgáltatás és a bejelentés, illetve a változásbejelentés vonatkozásában – nem az Art. vagy az Air., hanem az egyes adónemekre vonatkozó törvények tartalmazzák. Vannak továbbá olyan, korábban törvényi szinten rendezett kérdések, amelyeket jelenleg végrehajtási rendelet szabályoz (lásd lejjebb).

A személyi jövedelemadóról szóló törvénybe (Szja tv.) átvitt rendelkezések:

- a külföldi személyek egyes jövedelmei adózásának különös szabályairól szóló rendelkezések;
- az átalányadót vagy a tételes átalányadót fizetők adózásának rendje;
- a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adóztatásával kapcsolatos rendelkezések;
- a bevallási tervvel kapcsolatos egyes részletszabályok;
- a munkáltató/kifizető által megállapított adó/adóelőleg utólagos módosításának szabályai;
- az adó- és járulékkülönbözet elszámolására vonatkozó szabályok.

Az általános forgalmi adóról szóló törvénybe (Áfa tv.) átvitt főbb szabályok:

- az általános forgalmiadó-alanyok összesítő nyilatkozattételi kötelezettsége, valamint ezek részletszabályai;
- a személygépkocsi Közösségen belüli beszerzéséről, illetve az új közlekedési eszköz értékesítéséről történő adatszolgáltatás szabályozása;
- a rendelkezés, amelynek értelmében adatszolgáltatási kötelezettség terheli az egyes gabonaféléket, olajnövényeket és fehérjenövényeket, valamint az egyes acélipari termékeket értékesítő és beszerző adóalanyokat;
- azon bejelentési kötelezettségre vonatkozó részletszabályozás, amely szerint az adóalanyok az áfabevallásukkal együtt kötelesek úgynevezett összesítő jelentést adni partneri szinten azon általuk kibocsátott és befogadott számlák egyes adatairól, amelyekben az áthárított adó összege eléri vagy meghaladja az 1 millió forintot;

- a számlaszintű adatszolgáltatás szabályozása (amely szerint a 100 ezer Ft áfaösszegű értékhatár elérése esetén a számla adatairól azonnali, automatikus adatszolgáltatást kell teljesíteni).

A társaságiadó-törvényben (Tao tv.) szabályozott új rendelkezések:

- az eltérő üzleti éves adózók adókötelezettségeire vonatkozó szabályok,
- egyes bevallási részletszabályok (külföldi vállalkozó belföldi építkezése, bevallást helyettesítő nyilatkozat, jövedelem-, illetve nyereség-minimum, ingatlanal rendelkező társaság).

Egyéb adónemekre vonatkozó törvényeket érintő változások:

- Az illetéktörvényben (Itv.) találhatók
 - az *illeték* megállapításának elévülésére vonatkozó rendelkezés,
 - az *ingatlanszerzés bejelentésére* vonatkozó szabályok, valamint
 - az ingatlan-nyilvántartási eljárást igénylő jogügyletek bejelentésének részletszabályai.
- A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló törvénybe (Tbj.) került
 - az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre vonatkozó eljárási szabályozás,
 - az *adó- és járulékkülönbözet* elszámolására vonatkozó egyes rendelkezések.

4.3. Az adóigazgatási eljárás alapelvei

Az Air. első fejezete határozza meg azokat a normatív tartalommal bíró, túlnyomórészt az adóhatóságra, azonban az adózókra és az eljárás egyéb résztvevőire is egyes esetekben vonatkozó követelményeket, amelyeket az eljárás során valamennyi adóügyben alkalmazni kell.

4.3.1. A törvényesség (*legalitás*) elve

E szerint az adózó, az eljárás egyéb résztvevője és az adóhatóság e törvénynek és más jogszabályoknak megfelelően gyakorolhatja jogait és teljesíti kötelezettségeit. A legalitás elve az adóhatóság szempontjából a normához kötöttséget jelenti, azaz az adóhatóság kizárólag a jogszabályban

meghatározott módon folytathatja le eljárását, és ennek során csak az ott rögzített jogkövetkezményeket alkalmazhatja. Az adózók szempontjából a legalitás elve azt írja elő, hogy jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során kizárólag a jogszabályok szabta keretek között járhatnak el.

4.3.2. A szakszerű és hatékony eljárás elve

Az adóhatóság a szakszerűség, a hatékonyság és a költségtakarékosság érdekében úgy szervezi meg tevékenységét, hogy – a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül – az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen, és az adózónak, az eljárás egyéb résztvevőjének és az adóhatóságnak a legkevesebb költséget okozza. A szakszerű és hatékony eljárás elve olyan célokat fogalmaz meg, amelyek az adóhatóságot bizonyos szervezési munkára kötelezik a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében. Az alapelv legfontosabb célja szerint az adóeljárást úgy szükséges lefolytatni, hogy az adóhatóságnak, illetve az adózónak a lehető legkevesebb adminisztratív terhet, költséget okozza. A hatékonyság és a költségtakarékosság érdekében azonban az adóhatóság nem lépheti át a törvényesség és szakszerűség elvét.

4.3.3. A megkülönböztetés és „részhajlás” tilalma

Ez alapján az adóhatóság minden ügyben jóhiszeműen, megkülönböztetés nélkül, a jogszabályoknak megfelelően köteles eljárni és intézkedni. A jogszabály tiltja a pozitív és negatív diszkriminációt. A megkülönböztetés és „részhajlás” tilalma és az egyenlő elbánás alapelve alapján az adóhatóság megkülönböztetés nélkül köteles eljárni. Ezen alapelvvel nem ellentétes a méltányosság gyakorlása, ha annak alkalmazására a törvény felhatalmazza az adóhatóságot.

4.3.4. Az egyedi elbírálás elve

E szerint az adóhatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valósághű tényállásra alapozza – jogszerű döntést az adóhatóság

a tényállás valósághű feltárása alapján tud hozni. Az adóhatóságnak feladata, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékokat, adatokat összegyűjtse, a bizonyítékokat számba vegye, azokat súlyuknak megfelelően értékelje, és az ügy körülményeinek gondos mérlegelésével megalapozott döntést hozzon.

4.3.5. A méltányos eljárás elve

Az adóhatóság köteles méltányosan eljárni, és ha a törvényben meghatározott feltételek fennállnak, az adótartozást mérsékli, illetve fizetési könnyítést engedélyez. A méltányosság kettős értelemben jelenik meg: egyrészt általános eljárási normaként, azaz a törvényi rendelkezések egységes érvényesítése során a körütekintő és „igazságos” ügyintézés követelményét fogalmazza meg, másrészt meghatározott feltételek mellett kifejezett méltányossági jogkört biztosít az adóhatóság számára, amely egyedi esetekben lehetőséget ad az enyhítésre a törvény szigorával szemben.

4.3.6. Tájékoztatási kötelezettség, az adózói jogok gyakorlásának előmozdítása

Ennek értelmében az adóhatóság az adózónak a jogszabályok megtartásához szükséges tájékoztatást megadja, az adóbevallás, az adóbefizetés rendjét vele megismerteti, az adózót jogainak érvényesítésére figyelmezteti. Vagyis az adóhatóság feladata az adózók jogkövető magatartásának elősegítése, így alapvető szintű kötelezettsége az ehhez szükséges tájékoztatás megadása. A jogszabály ugyanakkor az adóhatóság figyelmeztetési kötelezettségét is előírja azért, hogy az adózó a jogszabály által biztosított jogokkal élni tudjon.

4.3.7. A közérthetőség elve

Az adóigazgatási eljárásban az adózókkal való kapcsolattartás nyelvezetének egyszerűnek és közérthetőnek kell lennie. Ennek az alapelvnek kiemelt szerepe van abban, hogy az adózók olyan tájékoztatást kapjanak, amely ténylegesen elősegíti adókötelezettségeik teljesítését. A közérthetőség

alapelve következtében nem elegendő, hogy az adóhatóság a hatályos jogszabályi kötelezettségeket ismerteti az adózóval, hanem azt közérthetően kell megtennie.

4.3.8. A jóhiszemű eljárás követelménye, az együttműködési kötelezettség elve

Ennek alapján az adózó és az eljárás egyéb résztvevője köteles a jogait jóhiszeműen gyakorolni valamint az adóhatóság feladatainak végrehajtását elősegíteni, és ezen jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell. A rosszhiszeműség bizonyítása az adóhatóságot terheli. E szabály gyakorlati jelentősége különösen az ellenőrzés és a tényállás tisztázása, a bizonyítás során kiemelkedő. A jóhiszemű joggyakorlás azt jelenti, hogy az adózó a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhet, azaz jogait rendeltetésszerűen gyakorolhatja, és magatartásának az adóigazgatási eljárások során az adókötelezettségei megfelelő, tisztességes teljesítésére kell irányulnia. Ugyanígy az eljárás egyéb résztvevője is köteles jóhiszeműen eljárni. Az együttműködési kötelezettség elvének megfelelően az adózó köteles az adóhatóság feladatainak végrehajtását, megvalósulását elősegíteni.

4.4. Az adózás rendjét meghatározó alapelvek

Az adózás rendjét meghatározó öt alapelvvel azt Art. első fejezetében ismerkedhetünk meg. Ez meghatározza azokat a normatív tartalommal bíró, mind az adóhatóságra, mind az adózókra és az eljárás egyéb résztvevőire is vonatkozó követelményeket, amelyek a törvény alkalmazása során mindvégig, az eljárás minden fázisában és minden szereplő által követendő. Ezek az alábbiak:

4.4.1. A rendeltetésszerű (célhoz kötött) joggyakorlás követelménye (a joggal való visszaélés tilalma)

Az adjogviszonyokban a jogokat rendeltetésszerűen kell gyakorolni. Az adótörvények, önkormányzati rendeletek alkalmazásában nem minősül

rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, amelynek célja az adótörvényben, önkormányzati rendeletben foglalt rendelkezések megkerülése. A rendeltetésszerű joggyakorlás elve tehát az adójogi normák társadalmi rendeltetésétől való adójogi eltérést tiltja. Rendeltetésselenes joggyakorlásnak minősül adójogi szempontból, amikor a szerződés vagy más jogügylet létrehozásának célja nem a piacon elérhető gazdasági előny, hanem kizárólag vagy döntően a kölcsönös vagy egyoldalú adómegettakarítás és közvetve az államháztartás valamely alrendszerének okozott kár. A törvény az alapelv megértéséhez meghatározza a nem rendeltetésszerű – ily módon az alapelvi rendelkezésbe ütköző – joggyakorlás tipikus adójogi motivációját.

4.4.2. A szerződés tartalom szerinti minősítésének követelménye (valódisági klauzula)

E szerint az adóhatóság az eljárásában a szerződést, ügyletet és más hasonló cselekményt valódi tartalma szerint minősíti. Az elv megköveteli az ügylet gazdasági eredmény szerinti minősítését. Magánjogi jogviszonyokban a felek saját elhatározásuknak megfelelően, szabadon alakíthatják szerződéses kapcsolataikat. A tartalom szerinti minősítés követelménye azokban az esetekben szolgál alapul, amikor a jogügylet valós tartalma eltér a jogügylet külső formájától. Az adóztatás során mindig a valódi gazdasági eseményt szükséges alapul venni. Az adóhatóság ezen elv alapján az adózók által kötött szerződések érvénytelenségét nem vizsgálja, azonban ha egy érvénytelen szerződésnek kimutatható gazdasági eredménye van, az ilyen szerződés alapján is beáll az adókötelezettség.

4.4.3. Az ügylet gazdasági eredmény szerinti minősítésének és a kapcsolt vállalkozások közötti szerződések minősítésének követelménye

Az érvénytelen szerződésnek vagy más jogügyletnek az adózás szempontjából annyiban van jelentősége, amennyiben annak gazdasági eredménye kimutatható. Az adókötelezettséget nem befolyásolja az, hogy a magatartás (cselekmény, mulasztás) törvényi rendelkezésbe ütközik, vagy sérti a jó

erkölcsöt. A szokásos piaci ártól eltérő szerződési feltételeket alkalmazó kapcsolt vállalkozások ügyleteit adózási szempontból a szokásos piaci ár alapulvételével kell minősíteni. Nem alkalmazható e rendelkezés, ha a kapcsolt vállalkozások magatartása megfelel a független felektől az adott esetben elvárható piaci magatartásnak.

4.4.4. A nemzetközi szerződéssel érintett jövedelem magyarországi adóztatása

Ezen elv alapján, ha törvénnyel, kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződéssel érintett jogviszonyok, ezekből származó jövedelmek tekintetében a rendelkezésre álló tényeknek vagy a vonatkozó nemzetközi szerződés rendelkezéseinek az államok közötti eltérő értelmezése azt eredményezi, hogy az adott jogviszonyból származó jövedelmet egyik állam sem tekinti belföldön adóztathatónak, akkor Magyarország nem mentesíti ezt a jövedelmet az adóztatás alól. Továbbá nemzetközi szerződés rendelkezése alapján állampolgárság szerint megkülönböztetést lehet tenni. Ezek alapján tehát a jövedelem Magyarországon adóztatható abban az esetben, ha a jogviszonyt, illetve az abból származó jövedelmet nemzetközi szerződés szabályozza, azonban a tényállást vagy a szerződés rendelkezéseit a részes államok eltérően értelmezik, s ez az adóztatás – nem szándékolt – kettős elmaradását eredményezné. A jogszabály kimondja továbbá, hogy lehetőség van állampolgárság szerinti megkülönböztetésre, de csak abban az esetben, ha ezt nemzetközi szerződés rendelkezése írja elő.

4.4.5. A becslés alkalmazásának lehetősége nem rendeltetésszerű joggyakorlás esetén

A rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének és a nemzetközi szerződéssel érintett jövedelem magyarországi adóztatásának elvei alapján az adóhatóság az adót az összes körülményre, különösen a rendeltetésszerű joggyakorlás esetén irányadó adófizetési kötelezettségre figyelemmel – ha pedig ez nem lehetséges, becsléssel – állapítja meg.

Ellenőrző kérdések

1. Milyen szintű szabályok határozzák meg az adóigazgatási eljárásokat? Említsen példákat is!
2. Sorolja fel az adózás rendjéről szóló törvény főbb témaköreit!
3. Mik az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény jellemzői? Milyen kérdésekkel foglalkozik a törvény?
4. Megjelennek-e – és ha igen, hogyan – az eljárási szabályok az anyagi jogszabályokban?
5. Sorolja fel és jellemezze az adóigazgatási eljárás alapelveit!
6. Sorolja fel és jellemezze az adózás rendjét meghatározó alapelveket!